

INFLACJA

Inflacja jest faktem. Poziom jej jest taki, że zaczyna istotnie wpływać na kondycje finansową branży. Poza tym polityka pro inflacyjna państwa nie sprzyja jej zatrzymaniu. Dodatkowo rosną istotnie ceny światowe surowców i energii ponad wskaźnik inflacji. Sytuacja ta może mieć charakter długo okresowy. Jak to może wpływać na branżę. Powoduje to wzrost kosztów zakupu zarówno surowców do produkcji pieczarek jak i koszty pracy. Szczególnie skok ten będzie widoczny po nowym roku. Wzrost kosztów płacy minimalnej, energii i paliw ma poziom większy niż i wskaźnik inflacji.

Dotychczas przy stosunkowo niskiej inflacji dawało się utrzymać, chociaż spadającą, rentowność na plusie. Sprzyjały temu wyższe ceny w eksporcie o ile kontrakty były w walucie ze względu na osłabienie złotego oraz ciągle jeszcze istniejące możliwości poprawy efektywności produkcji. Poza tym w dużych pieczarkarniach nawet niewielka stopa zysku daje znaczące dochody. Polskie pieczarkarnie istotnie różnią się skalą zysku. Jednak przy tak znacznym wzroście kosztów czynnikiem decydującym o rentowności staje się możliwość uzyskania wyższych cen za pieczarkę. Na rynku krajowym jak dotychczas główny odbiorca pieczarek, jakim są sieci, nie są skłonne podnosić ceny pieczarek dla ich producentów. Wzrost musi oznacza także wzrost ceny detalicznej. Tego sieci chcą uniknąć jak najdłużej. W eksporcie sytuacja jest bardziej zróżnicowana ze względu na kraje do których prowadzony jest eksport oraz pozycji przetargowej dostawcy. To oni znają sytuację w poszczególnych krajach i wiedzą jak kształtuje się cenę detaliczną pieczarek na rynkach ich odbiorców i jakie płacą lokalnym dostawcą. Zgodnie z informacją ze strony SBGU w Niderlandach opór przed wzrostem ceny dla producentów pieczarki także występuje.

Co ciekawe w Rosji mają podobny problem wobec nadprodukcji pieczarek na rynek świeży i koncentracji zbytu w dużych ośrodkach miejskich. Tam zastanawiano się nad możliwością porozumienia głównych producentów pieczarek i próby wymuszenia na sieciach wzrostu ceny.

W tej sytuacji warto zastanowić się nad potencjalnymi scenariuszami zmian w branży.

1. Najbardziej pożądanym scenariuszem byłby wzrost cen pieczarki pokrywający wzrost inflacji. Czy jest to scenariusz realny? Odpowiedź na to pytanie poznamy w najbliższych miesiącach. Moim zdaniem będzie miała charakter wybiórczy i raczej odnosiła się do cen uzyskiwanych w eksporcie. Tam też jest największa marża. Tak długo jak popyt nie natrafia istotnie na poziom podaży; wielkość produkcji będzie miała charakter trwały. Ten scenariusz jednak w szerszej skali jest mało prawdopodobny. Jakimś wyjściem może być ewentualny wzrost eksportu a do sprzedaży w kraju trafiały by pieczarki o obniżonej jakości i w tanich opakowaniach.
2. Nastąpi spadek produkcji, który będzie hamował wzrost cen surowców do produkcji, głównie podłoża i nastąpi zakłócenie podaży. Takim scenariuszem zagrożone są słabe ekonomicznie pieczarkarnie, uzyskujące niskie plony i mające koszty wyższe niż przeciętne. Proces wypadania

takich pieczarkarni trwa cały czas (patrz ogłoszenia o sprzedaży wyposażenia na portalu grzyby.grzybnia.pl) a może przyspieszyć.

3. Nastąpi istotny spadek produkcji ze względu na rosnące koszty sprzedaży w Niderlandach, Niemczech czy Wielkiej Brytanii. Jeżeli ten proces będzie następował szybciej niż w Polsce to wzrośnie konkurencyjność polskich piezarek, wzrost popytu tym samym możliwość uzyskania wyższej ceny. Tym samym a rośnie konkurencja.

Pogorszenia koniunktury oraz wzrost kosztów zahamuje inwestycje i procesy modernizacyjne. To może oznaczać zahamowanie wzrostu powierzchni uprawy a właściwie utrzymanie tej powierzchni w związku z ograniczaniem produkcji w obiektach nierentownych. Jednak powinny być podejmowane procesy modernizacyjne. Jeżeli, ktoś zainwestował w oszczędność energii i ma dalej takie możliwości czy przez jej produkcję czy odzysk może ograniczyć wzrost kosztów. Stała modernizacja wyposażenia stanowiska zbieraczki i efektywne nimi zarządzanie stanowią istotny czynnik ograniczania kosztów. Czynnikiem, który w istotnie wpływa na rentowność jest jakość podłoża. To czynnik, o istotnym poziomie zagrożenia. Świadczy o tym duże zróżnicowanie jakości czy. Niska jakość utrzymująca się długookresowo będzie sprzyjała spadkowi rentowności. Wyzwaniem staje się znalezienie sposobu na standaryzacje kompostu. To samo odnosi się do strat powodowanych przez choroby ale tu już producenci piezarek mają możliwość ich większej kontroli.

Rozważania o koniunkturze i jej zmianie są ograniczone. Wynika to z braku danych o sytuacji w Polsce jak i na głównych rynkach na które są pieczarki dostarczane jak i o sytuacji u konkurencji.

Dr Nikodem Sakson